

Deň zasadnutia MsZ / Testületi ülés napja: 10.02.2022

INFORMATÍVNA SPRÁVA
o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra
za uplynulé obdobie

A főellenőr beszámolója az elvégzett ellenőrzésekről

Útvar hlavného kontrolóra

Zodpovedný predkladateľ / Felelős előterjesztő	Mgr. Miklós Csintalan , Hlavný kontrolór – főellenőr
Vypracoval / Kidolgozta	Mgr. Miklós Csintalan , Hlavný kontrolór – főellenőr

Odborná komisia/ Véleményező szakbizottság	Dátum/dátum
Finančná komisia	V zmysle §18f ods. 1 písm. d) zákona o obecnom zriadení sa nepredkladá do komisie
Mestská rada/ Városi Tanács	V zmysle §18f ods. 1 písm. d) zákona o obecnom zriadení sa nepredkladá do rady

Obsah materiálu - Tartalom:

1.	Návrh uznesenia – Határozati javaslat
2.	Informatívna správa o kontrole č. 11/ÚHK/2022
3.	Informáciu o prebiehajúcej kontrole ku dňu 10.02.2022

Návrh uznesenia - Határozati javaslat:

Návrh na uznesenie č./2022
k informatívnej správe o kontrolnej činnosti za uplynulé obdobie

Mestské zastupiteľstvo v Komárne

Berie na vedomie

1. Informatívnu správu o kontrole č. 01/2022, predmetom ktorej bola Kontrola zákonnosti podpísania zmeny zmluvy s dodávateľom REKO RECYCLING spol. s.r.o. (dodatok č. 5 zo dňa 29.6.2020) ohľadne navýšenia ceny za uloženie komunálneho odpadu zo strany primátora mesta Komárno bez súhlasu Mestského zastupiteľstva u kontrolovaného subjektu Mesta Komárno, MsÚ Komárno, Nám. gen. Klapku č. 1, 945 01 Komárno, IČO: 00306 525.
2. Informáciu o stave prebiehajúcich kontrol ku dňu 10.02.2022.

I.
Informatívna správa z kontroly
č. 01/ÚHK/2022

V zmysle zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov v spojitosti so zákonom č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Komárno na I. polrok 2022, schváleného uznesením Mestského zastupiteľstva v Komárne č. 1501/2021 zo dňa 16.12.2021, Útvar hlavného kontrolóra mesta Komárno vykonal kontrolu v zložení:

Mgr. Miklós Csintalan – hlavný kontrolór a Zuzana Fűriová - kontrolórka u kontrolovaného subjektu:

Mesto Komárno
Nám. gen. Klapku č.1
IČO: 00306525

Predmet kontroly:

Kontrola zákonnosti podpísania zmeny zmluvy s dodávateľom REKO RECYCLING spol. s.r.o. (dodatok č. 5 zo dňa 29.6.2020) ohľadne navýšenia ceny za uloženie komunálneho odpadu zo strany primátora mesta Komárno bez súhlasu Mestského zastupiteľstva u kontrolovaného subjektu Mesta Komárno, MsÚ Komárno, Nám. gen. Klapku č. 1, 945 01 Komárno, IČO: 00306 525.

Cieľom kontroly bude:

- 1) zistenie objektívneho stavu kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými aktmi riadenia,
- 2) zistenie príčin škodlivých následkov, vyplývajúcich zo zistených nedostatkov,
- 3) zistenie zodpovednosti kontrolovaného subjektu a ich zamestnancov za zistené nedostatky.

Kontrola bola vykonaná na základe nasledovných predpisov:

- 1) zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- 2) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v z.n.p.,
- 3) zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov,
- 4) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov,
- 5) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- 6) zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- 7) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- 8) Štatút mesta Komárno zo dňa 14.03.2019,
- 9) VZN Mesta Komárno č. 3/2003 o zásadách hospodárenia s majetkom mesta.

ÚVOD

Obec a komunálny odpad

V zmysle § 81 písm. 1, ods. a) zákona č. 79/2012 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov za nakladanie s komunálnymi odpadmi, ktoré vznikli na území obce, a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce, **zodpovedá obec**, ak zákon o odpadoch neustanovuje inak.

Náklady na zbernú nádobu na zmesový komunálny odpad znáša pôvodný pôvodca odpadu. Obec ustanoví vo všeobecne záväznom nariadení výšku týchto nákladov a ich zahrnutie do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady alebo ustanoví iný spôsob ich úhrady.

Náklady na zabezpečenie zberných nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa uplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša výrobca vyhradeného výrobku, príslušná organizácia zodpovednosti výrobcov alebo tretia osoba. Náklady na tieto zberné nádoby nemôže obec zahrnúť do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Náklady na zabezpečenie zberných nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa neuplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov, znáša obec a môže ich zahrnúť do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Podľa § 81 ods. 7 ods. a) zákona o odpadoch je obec povinná zabezpečiť zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu vznikajúceho na jej území na účely jeho zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade s týmto zákonom vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu zmesového komunálneho odpadu v obci,

Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch prináša okrem iných zmien aj zásadné zmeny v pokutách, ktoré budú udeľované za porušenie povinností (§117). Podľa tohto zákona sú pokuty rozdelené do 6 skupín.

V zmysle § 117 ods. 2 pokutu od 800 eur do 80 000 eur uloží príslušný orgán štátnej správy odpadového hospodárstva medzi inými aj právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá poruší povinnosť podľa § 81ods. 7.

SPÔSOB ZABEZPEČENIA ZÁKONNEJ POVINNOSTI:

Mesto Komárno zabezpečovalo zber, odvoz a zneškodnenie tuhého komunálneho odpadu na základe 2 zmlúv:

1. Zmluvou o ukladaní komunálneho odpadu medzi stranami, t. j. Mestom Komárno a REKO spol. s r.o., Iža (od 27.04.2011 REKO RECYCLING spol. s.r.o.) (uzn. č. 640/2001 zo dňa 26.07.2001, uzn. č. 642/2001 zo dňa 04.10.2001), ku ktorej boli uzavreté dodatky:

- Dodatok č. 1 zo dňa 30.05.2003 - zmena ceny;
- Dodatok č. 2 zo dňa 18.07.2003 - dohoda, že dodatok č. 1 bude platný od 01.04.2003;
- Dodatok č. 3 zo dňa 11.06.2004 - zmena spôsobu platieb;
- Dodatok č. 4 zo dňa 06.07.2017 - zmena ceny;

2. Rámcovou zmluvou o zbere, preprave a zneškodnení komunálneho odpadu účinnou od 28.02.2019 do 28.02.2023, ktorá nadväzuje na predchádzajúcu zmluvu o ukladaní odpadu a podľa bodu 1.5.16 Prílohy č. 1 OPIS PREDMETU ZÁKAZKY (ako podmienka vo verejnom obstarávaní):

„Vyzbieraný komunálny odpad z územia mesta bude odvázaný a uložený na príslušnú skládku odpadov. V čase tohto obstarávania mesto má podpísanú a platnú zmluvu o ukladaní komunálneho odpadu s REKO RECYCLING spol. s.r.o. so sídlom Bokroš 5, 946 39 Iža, IČO: 31423 876 zapísaný v OR OS Nitra, odd.: Sro, vl.č.897/N v zmysle ktorej miesto na vyvážanie a uloženie na riadenú skládku odpadov je v Iži-Bokroš, ktorá je vzdialená východne od sídla mesta cca. 13 km. Prevádzkovateľom skládky je spoločnosť REKO RECYCLING spol. s.r.o.“.

Prevádzkovateľ skládky REKO RECYCLING spol. s.r.o.“ oznámilo mestu listom zo dňa 25.03.2020 zvýšenie ceny za ukládanie odpadu na skládke s účinnosťou od 01.07.2020. Následne listom zo dňa 30.04.2020 ponúklo skládku na odkúpenie do vlastníctva mesta Komárno.

Na základe týchto ponúk Mestský úrad v Komárne pripravil na zasadnutie mestského zastupiteľstva v mimoriadnom termíne na deň 16.06.2020 materiál pod číslom TE-673, v ktorom boli vypracované obidve alternatívy pre rozhodnutie zastupiteľstva:

- Alternatíva č. 1 - schválenie zvýšenia cien (návrh uznesenia č. 807/2020)
- Alternatíva č. 2 - prevod 100 % podielu spoločnosti REKO RECYCLING spol. s.r.o. (návrh uznesenia č. 808/2020)

Mestské zastupiteľstvo na tomto zasadnutí ani jednu z predložených alternatív neschválilo.

Kompletný materiál sa nachádza na adrese:

<https://zastupitelstvo.egov.sk/sk/samosprava/zasadnutie/id:1323>

Dňa 22.06.2020 06:33 hod. konateľka spoločnosti REKO RECYCLING spol. s. r. o. emailom oznámila Mestu Komárno, že z technických dôvodov na prechodné obdobie nevie prevziať komunálny odpad mesta. Na to mesto reagovalo e-mailom v ten istý deň o 9:27 hod., ktorým spoločnosti oznámilo, že trvá na riadnom plnení Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001 v znení jej dodatkov č. 1 až 4, v opačnom prípade bude postupovať v súlade s Čl. IV. bod 2 zmluvy. Mesto zároveň označilo konanie spoločnosti za účelové a tendenčné.

Na uvedený email Mesta Komárno konateľka spoločnosti emailom oznámila, že z dôvodu technického problému s kompaktorom ako dôvodu „vis major (vyššia moc)" spoločnosť nevie prijať komunálny odpad mesta Komárno od 22.06.2020.

Na to Mesto Komárno reagovalo listom - Oznamením a výzvou na riadne plnenie zmluvy zo dňa 22.06.2020, ktorým spoločnosť opätovne vyzvala na bezodkladné riadne plnenie zmluvy, hoci i prostredníctvom tretej osoby. V opačnom prípade konanie spoločnosti bude považovať za podstatné porušenie Zmluvy ako i ohrozenie života a zdravia obyvateľov Mesta Komárno a životného prostredia. Taktiež im dalo na vedomie, ich konanie môže napĺňať znaky skutkovej podstaty trestných činov proti životu a zdraviu ako aj trestných činov všeobecne nebezpečných a proti životnému prostrediu. Zároveň dalo na vedomie spoločnosti, že uvedené technické problémy nepovažuje za „vis major (vyššia moc)", ale len za nesplnenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy, pričom uvedený problém predstavuje len riziko podnikania spoločnosti.

Mesto Komárno bolo nútené urýchlene riešiť daný stav, z okolitých skládok skládka v Neded bola ochotná prevziať odpad mesta. Dňa 26.06.2020 uzavretá zmluva so skládkou TKO N-14, a.s. Neded. Ceny určené podľa cenníka (príloha zmluvy).

Vzhľadom na to, že mestské zastupiteľstvo nechválilo žiadnu z predložených alternatív a Mesto Komárno, ako subjekt zodpovedný za nakladanie s komunálnymi odpadmi v zmysle § 81 písm. 1, ods. a) zákona č. 79/2012 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov, bol primátor mesta nútený riešiť situáciu.

Na základe právneho rozboru vypracovaného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU LŐWY & LŐWY s.r.o. o oprávnení primátora na podpísanie zmluvy bez schválenia zastupiteľstvom (Príloha č. 1) a na základe prieskumu trhu o výške poplatkov za uloženie odpadov na skládkach zo dňa 27.04.2020 (Príloha č. 2) došlo k podpísaniu predmetného dodatku.

Kontrola bola zameraná na:

- 1) preskúmanie, či bol primátor mesta oprávnený podpísať Dodatok č. 5 k Zmluve o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001, ktorý upravuje výšku ceny za uloženie a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s účinnosťou od 01.07.2020 bez súhlasu Mestského zastupiteľstva v Komárne.
- 2) preskúmanie, či došlo k porušeniu finančnej disciplíny podpísaním Dodatku č. 5 k Zmluve o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001.

KONTROLNÉ ZISTENIA:

I. Právne úkony obce, postavenie obecného zastupiteľstva a starostu

Obec je v zmysle ustanovenia § 18 ods. 3 zákona 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) **právnickou osobou**, ktorá je spôsobilá mať práva a brať na seba povinnosti. V tejto súvislosti je potrebné v praxi striktné rozlišovať medzi **jednotkou územnej samosprávy (obec)**, ktorá má samostatnú právnu subjektivitu a **orgánom samosprávy (obecný úrad)**, ktorý právnu subjektivitu nemá.

Každý subjekt súkromného práva, teda aj obec, môže v rámci svojej privátnej autonómie a na vlastnú zodpovednosť vytvárať právne vzťahy s inými subjektmi, pričom ako právny nástroj na to slúži právny úkon.

Právny úkon je podľa ustanovenia § 34 Občianskeho zákonníka **prejav vôle smerujúci najmä k vzniku zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Právny úkon** ako prejav vôle môže byť urobený **výslovne**, t.j. **slovným vyjadrením** alebo **konaním**, alebo **opomenutím**, alebo iným spôsobom, najčastejšie tzv. **konkludentným konaním**. Právne úkony plnia v súkromnom práve funkciu právneho dôvodu pre vznik, zmenu alebo zánik právneho vzťahu. Práve na základe ustanovenia § 34 možno zistiť, či v konkrétnom prípade vznikol medzi právnymi subjektmi vznikol právny vzťah, t.j. napr. či medzi obcou a obchodnou spoločnosťou vznikla zmluva.

Základnými pojmovými znakmi právneho úkonu sú:

1. existencia prejavu vôle,
2. náležitosťou prejavu vôle je to, aby naň boli viazané právne následky, ktorými sú vznik, zmena alebo zánik práva alebo povinnosti,
3. prejav vôle musí byť dovolený,
4. právne predpisy musia s prejavom vôle spájať zamýšľané právne následky.

Základným pojmovým prvkom právneho úkonu je **prejav vôle, ktorý smeruje k vzniku, zmene alebo zániku právneho úkonu**. Vôľa a jej následný prejav navonok predstavujú základ každého právneho úkonu. Vôľa môže mať význam len vtedy, ak je vyjadrená navonok tak, aby bola spoznatelná iným subjektom.

Pri právnych úkonoch urobených v písomnej forme (čo je pre obec ako samosprávny celok typické) je právne významná iba vôľa účastníkov vyjadrená v písomnom texte. Zámery účastníkov, ktoré neboli vyjadrené v písomnom texte alebo ktoré sú odlišné od zámerov zachytených v listine o právnom úkone, sú právne bezvýznamné.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 5 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) je **starosta štatutárnym orgánom obce**. U právnických osôb všeobecne treba rozlišovať medzi vykonávaním právnych úkonov a rozhodovaním o právnych úkonoch. Kým rozhodovanie o právnych úkonoch znamená vytváranie vôle vo vnútri, vykonávanie právnych úkonov je prejavom už takto vytvorenej vôle navonok voči tretej osobe s cieľom založiť, zmeniť alebo zrušiť právny vzťah.

Problematika právneho konania za právnickú osobu je obsiahnutá jednak v Občianskom zákonníku a pokiaľ ide o podnikateľov tiež v ustanoveniach zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov.

Obec je právnickou osobou sui generis. Oprávnenie rozhodovať o právnych úkonoch, t.j. o tom, či a aký prejav vôle obec urobí, je zo zákona rozdelené medzi starostu ako štatutárny orgán a obecné zastupiteľstvo.

Oprávnenia obecného zastupiteľstva

Zákon o obecnom zriadení (§ 11 ods. 4) demonštratívny spôsobom vymedzuje vyhradenú pôsobnosť obecného zastupiteľstva, pričom túto pôsobnosť nie je možné presunúť na iný orgán obce.

Podľa ustanovenia **§ 11 ods. 4 zákona o obecnom zriadení** „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené*

- a) *určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním,*
- b) *schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce, schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov, schvaľovať zmluvu uzavretú podľa § 20 ods. 1, rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu; v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta,*
- c) *schvaľovať územný plán obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,*
- d) *rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladať miestny poplatok, 5a)*
- e) *určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky,*
- f) *vyhlásovať miestne referendum o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce a zvolávať zhromaždenie obyvateľov obce,*
- g) *uznášať sa na nariadeniach,*
- h) *schvaľovať dohody o medzinárodnej spolupráci a členstvo obce v medzinárodnom združení podľa § 21 ods. 1,*
- i) *určiť plat starostu podľa osobitného zákona¹¹⁾ a určiť najneskôr 90 dní pred voľbami na celé funkčné obdobie rozsah výkonu funkcie starostu; zmeniť počas funkčného obdobia na návrh starostu*
- j) *voliť a odvolávať hlavného kontrolóra obce (ďalej len „hlavný kontrolór“), určiť rozsah výkonu funkcie hlavného kontrolóra a jeho plat, schvaľovať odmenu hlavnému kontrolórovi,*
- k) *schvaľovať štatút obce, rokovací poriadok obecného zastupiteľstva a zásady odmeňovania poslancov,*
- l) *zriaďovať, zrušovať a kontrolovať rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvať a odvolávať ich vedúcich (riaditeľov), zakladať a zrušovať obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovať zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovať majetkovú účasť obce v právnickej osobe,*
- m) *schvaľovať združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu,*
- n) *zriaďovať a zrušovať orgány potrebné na samosprávu obce a určovať náplň ich práce,*
- o) *udeľovať čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny,*
- p) *ustanoviť erb obce, vlajku obce, pečať obce, prípadne znelku obce.“*

V súvislosti s ustanovením § 11 ods. 4 zákona o majetku obcí je dôležité okrem skutočnosti, že ide o demonštratívny výpočet oprávnení obecného zastupiteľstva poukázať na skutočnosť, že vyhradená pôsobnosť obecného zastupiteľstva sa uplatní vždy pokiaľ ide o **zásadnú otázku života obce**. Za zásadné otázky života obce treba považovať najmä tie opatrenia, ktoré majú mimoriadny význam pre obec z dlhodobého hľadiska a taktiež

opatrenia, ktoré majú zásadný význam pre riešenie konkrétnej situácie dôležitej pre rozvoj obce.

Ďalšie ustanovenia týkajúce sa vyhradenej právomoci obsahuje zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci **majetok obce** tvoria nehnuteľné veci a hnutelné veci vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva, ktoré sú vo vlastníctve obce podľa tohto zákona alebo ktoré nadobudne obec do vlastníctva prechodom z majetku Slovenskej republiky na základe tohto zákona alebo osobitného predpisu, alebo vlastnou činnosťou.

Ustanovenie § 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci sa nevzťahuje na nakladanie s finančnými prostriedkami (*tie upravuje najmä z. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy*).

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

- a) spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku obce; to neplatí, ak je obec povinná previesť nehnuteľný majetok podľa osobitného predpisu,
- b) podmienky obchodnej verejnej súťaže, ak sa má prevod vlastníctva nehnuteľného majetku obce realizovať na základe obchodnej verejnej súťaže,
- c) prevody vlastníctva nehnuteľného majetku obce, ak sa realizujú priamym predajom,
- d) prevody vlastníctva hnutelného majetku obce nad hodnotu určenú obecným zastupiteľstvom,
- e) nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia,
- f) vklady majetku obce do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností,
- g) koncesné zmluvy na uskutočnenie stavebných prác alebo koncesné zmluvy na poskytnutie služby uzatvorené podľa osobitného predpisu 22ab) (ďalej len "koncesná zmluva"), a to trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov,
- h) zámer realizovať zlepšenie energetickej efektívnosti budovy alebo zariadenia vo vlastníctve obce prostredníctvom energetickej služby s garantovanou úsporou energie poskytovanej na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor. 22ac)

Podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 138/1991 Zb. mestské zastupiteľstvo schvaľuje iba **koncesné zmluvy**.

Oprávnenia starostu

Starosta obce je **najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom** a v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 písm. e) zákona o obecnom zriadení rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Starostova výlučná právomoc spočíva teda v právnych úkonoch, ktoré nemožno podriadiť pod kategóriu základných otázok života obce.

Medzi typické úlohy starostu a právne úkony, ktoré patria do jeho výlučnej právomoci radíme napríklad právne úkony vyplývajúce zo Zákonníka práce (uzatváranie pracovných zmlúv, dohôd o skončení pracovného pomeru a pod.).

Do výlučnej kompetencie starostu patrí tiež rozhodovanie v rámci individuálnej rozhodovacej činnosti podľa osobitných zákonov (správne alebo daňové konania a pod.).

Ďalšími právnymi predpismi, ktoré upravujú právomoci zastupiteľstva a primátora sú:

- 1) **Štatút mesta Komárno** zo dňa 14.03.2019 – žiadne ustanovenie Štatútu neupravuje spôsob schvaľovania zmlúv, ako právneho úkonu.
- 2) **VZN č. 3/2003 o zásadách hospodárenia s majetkom mesta**
 - § 4 upravuje nakladanie s hnutelným majetkom
 - § 5 upravuje ďalšie oprávnenia mestského zastupiteľstva
 - § 17 ods. 1 spoločných ustanovení:
„Vo všetkých veciach správy majetku, ktoré nie sú kompetenčne určené, rozhoduje primátor, ako štatutárny orgán v majetkovoprávnych vzťahoch mesta“.Žiadne iné ustanovenie predmetného VZN nestanovuje povinnosť schváliť zmluvu mestským zastupiteľstvom.
- 3) **Zásady nakladania s finančnými prostriedkami mesta Komárno** - účinné od 01.01.2020 v článku 17 stanovujú pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch (koncesné zmluvy), avšak toto ustanovenie sa nevzťahuje na zmluvu o ukladaní komunálneho odpadu.

Kontrolné zistenie:

Z vyššie uvedenej analýzy kompetenčných vzťahov vyplýva, že primátor mesta bol oprávnený podpísať Dodatok č. 5 k Zmluve o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001, ktorý upravuje výšku ceny za uloženie a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s účinnosťou od 01.07.2020 bez súhlasu Mestského zastupiteľstva v Komárne.

II. Dodržiavanie finančnej disciplíny

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „rozpočtové pravidlá verejnej správy“) sa problematike dodržiavania finančnej disciplíny venuje v ustanoveniach § 31. Nemožno však opomenúť, že základné zásady rozpočtového hospodárenia, resp. **pravidlá rozpočtového hospodárenia** zákon ustanovuje v § 19.

V citovanom § 19 je ustanovené **pravidlo účelovosti použitia** verejných prostriedkov vrátane prostriedkov štátneho rozpočtu, **pravidlo časovosti pri použití** verejných prostriedkov, t. j. zásada použitia verejných prostriedkov do konca rozpočtového roka, ktorý je zhodný s kalendárnym rokom, vrátane zakotvenia výnimky na použitie pre vybrané druhy verejných prostriedkov v nasledujúcom rozpočtovom roku.

Ďalej povinnosť zachovávať **hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť** pri používaní verejných prostriedkov **pre právnické osoby a fyzické osoby**, ale i **pre subjekty verejnej správy**.

Nemožno vynechať ani **povinnosť štatutárneho orgánu verejnej správy** zabezpečiť uvoľňovanie verejných prostriedkov iba v **takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh** zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy.

Subjekt verejnej správy **nie je oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok** a zaťažujú nasledujúce rozpočtové roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku.

Verejné prostriedky sa môžu používať **na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení** vyplývajúcich z **osobitných predpisov**.

Zásady nakladania s finančnými prostriedkami mesta Komárno upravujú povinnosti a kompetencie orgánov mesta pri zmenách rozpočtu nasledovne:

Článok 10 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia:

- 1) **Zmeny v rozpočte** vrátane zmeny v programoch mesta **schvaľuje Mestské zastupiteľstvo v Komárne** (ďalej MZ) s výnimkou účelovo určených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu a fondov Európskej únie a iných prostriedkov zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru.
- 2) Mestské zastupiteľstvo schvaľuje a vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:
 - a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,
 - b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
 - c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
 - d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.
- 3) **Ak v priebehu roka vznikne potreba úhrady výdavku**, ktorý nie je rozpočtovo zabezpečený, **môže primátor mesta schváliť a vykonávať zmeny** rozpočtu, ktorými sú:
 - a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky úhrne ročne do výšky 100 000,00 eur v jednotlivom prípade do výšky 10 000,00 eur, pričom takto schválený a vykonaný presun rozpočtovaných prostriedkov spĺňa podmienku efektívnosti, hospodárnosti a účelnosti,
 - b) povolené prekročenie výdavkov pri použití účelovo určených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu a fondov Európskej únie a iných prostriedkov zo zahraničia poskytnutých na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru,
 - c) viazanie rozpočtovaných výdavkov v príslušnom rozpočtovom roku, ak ich krytie je ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov do výšky 10% celkových príjmov schváleného rozpočtu mesta pre príslušný rozpočtový rok. Viazanie rozpočtových prostriedkov je časové a vecné obmedzenie ich použitia.
- 4) Zmeny rozpočtu na základe ods. 3 tohto článku sa vykonávajú aj v rámci programového rozpočtu mesta.
- 5) O schválených a vykonaných zmenách a použití prostriedkov podľa ods. 3 tohto článku sa predloží informatívna správa pre mestské zastupiteľstvo vždy v najbližšom termíne jeho zasadnutia.
- 6) **Ak na úhradu nevyhnutného výdavku neboli v rozpočte daného programu pre jednotlivé podprogramy, projekty alebo prvky programového rozpočtu zabezpečené potrebné prostriedky, môže ich správca programu zabezpečiť presunom rozpočtových prostriedkov v rámci svojho rozpočtu, a to len na úrovni podprogramov. Pri vykonávaní takých presunov rozpočtových prostriedkov nemožno meniť záväzné ukazovatele rozpočtu podprogramu a celkový objem rozpočtovaných príjmov a výdavkov.**
- 7) Požiadavku na presun výdavkov rozpočtu v rámci podprogramu spolu s návrhom na krytie týchto výdavkov predloží správca programu na odbor ekonomiky a financovania mesta.

- 8) Vykonalenie rozpočtového opatrenia podľa ods. 6 nesmie byť v rozpore s plnením zákonných funkcií mesta.
- 9) Mesto je povinné viesť v priebehu rozpočtového roka operatívnu evidenciu o všetkých prijatých a vykonaných rozpočtových opatreniach.

V programovom rozpočte na rok 2020 v programe **4 Prostredie pre život**, v podprograme **4.2 Komunálny odbor bežné výdavky ostatné** boli schválené finančné prostriedky na odvoz všetkých druhov odpadov vo výške 1 100 000 eur.

V čase uzavretia Dodatku zmluvy bolo čerpanie vo výške 804 772,85 eur.

Dňa 19.08.2020 bola vykonaná zmena rozpočtu vo výške 140 000 eur, presunom v rámci kapitoly vo vlastnej kompetencii správcu kapitoly podľa Čl. 10 ods. 6 Zásad nakladania s finančnými prostriedkami mesta Komárno.

Ďalšia zmena rozpočtu bola schválená uznesením MsZ č. 917/2020 zo dňa 17.09.2020 nasledovne: 400 450,00 eur použitím rezervného fondu a 89 000,00 eur presunom v rámci kapitoly. Celková suma schválená v rozpočte na rok 2020 na odvoz všetkých druhov odpadov je vo výške 1 729 450 eur. Celkové čerpanie za rok bolo 1 678 006,69 eur, čo predstavuje 93,82 % plnenie.

V priebehu roka 2020 nedošlo nikdy k prečerpaniu finančných prostriedkov schválených na daný účel.

Kontrolné zistenie:

Z vyššie uvedenej analýzy je možné konštatovať, že v dôsledku podpísania Dodatku č. 5 k Zmluve o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001, nedošlo k porušeniu finančnej disciplíny.

Prílohy:

1. Právny rozbor ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRIE LÓWY & LÓWY s.r.o. zo dňa 26.06.2020
2. Prieskumu trhu o výške poplatkov za uloženie odpadov na skládkach zo dňa 27.04.2020

Správa z kontroly bola vypracovaná dňa 28.01.2022

IV.

Informácia o prebiehajúcej kontrole

V súčasnosti prebieha kontrola č. 02/ÚHK/2020, predmetom ktorej je kontrola Kontrola dodržiavania a uplatňovanie zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov u kontrolovaného subjektu MsÚ Komárno, Nám. gen. Klapku č. 1, 945 01 Komárno, IČO: 00 306 525 a kontrola plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených pri kontrole č.06/ÚHK/2018.

V Komárne dňa 04.02.2022

Mgr. Miklós Csintalan
hlavný kontrolór

Ceny na rok 2020 za uloženie odpadu - porovnanie rôznych skládok

Kód odpadu	Názov odpadu	Skládka TKO REKO RECYCLING spol. s.r.o. Iža	Skládka TKO Brantner Kolta s.r.o. Nové Zámky	Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš	Skládka odpadov Čukárska Paka
		navrhov.cena za tonu	cena za tonu	cena za tonu	cena za tonu
17 01 07	zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc	15,51	36,60		24,20
20 02 02	zemina a kamenivo	8,33	36,60		15,70
20 03 01	zmesový komunálny odpad	29,90	51,11	44,00	41,90
20 03 02	odpad z trhovísk	37,22	61,12		
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	37,22	61,12	44,00	
20 03 07	objemný odpad	37,22	57,15	44,00	52,20

(ceny sú uvedené bez DPH a príslušného poplatku podľa zákona č.329/2018 Z.z. o poplatkoch za uloženie odpadov)

V Komárne, 27.04.2020

Mesto Komárno

LÖWY & LÖWY s. r. o. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA
FIN 0001352020

PRÁVNY ROZBOR

VEC

právny rozbor k niektorým otázkam uzatvárania zmlúv (právomoci)

Objednávateľ / Klient

Mesto Komárno

Nám. gen. Klapku 1 Komárno 945 01

00306525

BA 26.06.2020

Hodnota odmeny advokáta za tento úkon právnej služby
Podľa dohody

ÚVOD

Tento dokument je právny rozbor (právna analýza) k niektorým otázkam uzatvárania zmlúv (právomoci), ktoré klient požaduje zodpovedať na základe jeho objednávky a podľa zmluvy.

Tento dokument je právny rozbor (právna analýza) obsahujúci výklad a právny názor advokátskej kancelárie, pričom advokátska kancelária nezodpovedá za prípadný iný a odlišný výklad alebo právny názor subjektov, najmä súdov a orgánov; o čom klienta poučilo.

OTÁZKY KLIENTA

1. *Patrí do pôsobnosti Mestského zastupiteľstva Komárno schválenie zmluvy (Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu) alebo jej dodatkov.*
2. *Patrí do pôsobnosti Primátora mesta Komárno schválenie zmluvy (Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu) alebo jej dodatkov.*

ROZHODUJÚCE SKUTOČNOSTI

Dňa 22.11.2001 bola uzavretá Zmluva o ukladaní komunálneho odpadu medzi stranami, t. j. Mestom Komárno a REKO spol. s r.o., Iža (od 27.04.2011 REKO RECYCLING spol. s r.o.) (uzn. č. 640/2001 zo dňa 26.07.2001, uzn. č. 642/2001 zo dňa 04.10.2001), ku ktorej boli uzavreté dodatky:

- Dodatok č. 1 zo dňa 30.05.2003 – zmena ceny;
- Dodatok č. 2 zo dňa 18.07.2003 – dohoda, že dodatok č. 1 bude platný od 01.04.2003;
- Dodatok č. 3 zo dňa 11.06.2004 – zmena spôsobu platieb;
- Dodatok č. 4 zo dňa 06.07.2017 – zmena ceny;
- v súvislosti s Dodatkom č. 5 dňa 16.06.2020 bol predložený Mestskému zastupiteľstvu materiál na schválenie:
 - i. Alt. 1 – schválenie zvýšenia cien (uzn. 807/2020)
 - ii. Alt. 2 – prevod 100 % podielu spoločnosti REKO RECYCLING spol. s r.o. (uzn. 808/2020)
 - iii. Alt. 3 – neschválenie návrhu D 5 (uzn. 809/2020)Mestské zastupiteľstvo ani jednu z predložených Alternatív neschválilo.

Dňa 22.06.2020 o 6:33 hod. konateľka spoločnosti REKO RECYCLING spol. s r.o. emailom oznámila Mestu Komárno, že z technických dôvodov na prechodné obdobie nevie prevziať komunálny odpad mesta. Na to mesto reagovalo e-mailom v ten istý deň o 9:27 hod., ktorým spoločnosť oznámilo, že trvá na riadnom plnení Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu zo dňa 22.11.2001 v znení jej dodatkov č. 1 až 4, v opačnom prípade bude postupovať v súlade s Čl. IV. bod 2 zmluvy. Mesto zároveň označilo konanie spoločnosti za účelové a tendenčné.

Na uvedený email Mesta Komárno konateľka spoločnosti emailom oznámila, že z dôvodu technického problému s kompaktorom ako dôvodu „vis maior (vyššia moc)“ spoločnosť nevie prijať komunálny odpad mesta Komárno od 22.06.2020.

Na to Mesto Komárno reagovalo listom – Oznámením a výzvou na riadne plnenie zmluvy zo dňa 22.06.2020, ktorým spoločnosť opätovne vyzvala na bezodkladné riadne plnenie zmluvy, hoci i prostredníctvom tretej osoby. V opačnom prípade konanie spoločnosti bude považovať za podstatné porušenie Zmluvy ako i ohrozenie života a zdravia obyvateľov Mesta Komárno a životného prostredia. Taktiež im dalo na vedomie, ich konanie môže napĺňať znaky skutkovej podstaty trestných činov proti životu a zdraviu ako aj trestných činov všeobecne nebezpečných a proti životnému prostrediu. Zároveň dalo na vedomie spoločnosti, že uvedené technické problémy nepovažuje za „vis maior (vyššia moc)“, ale len za nesplnenie záväzku vyplývajúceho zo zmluvy, pričom uvedený problém predstavuje len riziko podnikania spoločnosti.

Mesto Komárno bolo nútené urýchlene riešiť daný stav, z okolitých skládok skládka v Neded bola ochotná prevziať odpad mesta. Dňa 26.06.2020 uzavretá zmluva so skládkou TKO N-14, a.s. Neded. Ceny určené podľa cenníka (príloha zmluvy).

NIEKTORÉ RELEVANTNÉ PRÁVNE PREDPISY A ZÁKONNÉ USTANOVENIA

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (§ 11 ods. 4 zakotvuje kompetencie mestského zastupiteľstva, t. j. prípade, kedy je potrebný súhlas alebo schválenie MsZ):

Podľa písm. a) mestské zastupiteľstvo je vyhradené určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním.

Zákon ďalej nekonkretizuje resp. nedefinuje, aké úkony sú to tie najdôležitejšie – ich vymedzenie ponecháva na z.č. 138/1991 Zb., Zásady hospodárenia s majetkom mesta a Štatút mesta

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí Majetok obce tvoria nehnuteľné veci a hnutelné veci vrátane finančných prostriedkov, ako aj pohľadávky a iné majetkové práva, ktoré sú vo vlastníctve obce podľa tohto zákona alebo ktoré nadobudne obec do vlastníctva prechodom z majetku Slovenskej republiky na základe tohto zákona alebo osobitného predpisu, alebo vlastnou činnosťou.

Ustanovenie § 1 ods. 3 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí sa nevzťahuje na nakladanie s finančnými prostriedkami (tie upravuje najmä z. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách VS, zákon č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje:

- a) spôsob prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku obce; to neplatí, ak je obec povinná previesť nehnuteľný majetok podľa osobitného predpisu, 22a)
- b) podmienky obchodnej verejnej súťaže, ak sa má prevod vlastníctva nehnuteľného majetku obce realizovať na základe obchodnej verejnej súťaže,
- c) prevody vlastníctva nehnuteľného majetku obce, ak sa realizujú priamym predajom,
- d) prevody vlastníctva hnutelného majetku obce nad hodnotu určenú obecným zastupiteľstvom,
- e) nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu určenú v zásadách hospodárenia,
- f) vklady majetku obce do majetku zakladaných alebo existujúcich obchodných spoločností,
- g) koncesné zmluvy na uskutočnenie stavebných prác alebo koncesné zmluvy na poskytnutie služby uzatvorené podľa osobitného predpisu 22ab) (ďalej len "koncesná zmluva"), a to trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov,
- h) zámer realizovať zlepšenie energetickej efektívnosti budovy alebo zariadenia vo vlastníctve obce prostredníctvom energetickej služby s garantovanou úsporou energie poskytovanej na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor. 22ac)

Žiadne ustanovenie zákona č. 138/1991 Zb. nestanovuje povinnosť schváliť takéto pertraktovaný právny úkon resp. zmluvu mestským zastupiteľstvom.

Podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 138/1991 Zb. mestské zastupiteľstvo schvaľuje koncesné zmluvy (koncesná zmluva – ak majetok mesta by sa prenechal na základe zmluvy do užívania koncesionára – využívanie majetku obce koncesionárom – napr. koncesionár zabezpečí výstavbu a prevádzku diela a ako protihodnotu poskytuje služby spojené s týmto dielom za platby od jeho používateľov)

Podľa VZN č. 3/2003 o zásadách hospodárenia s majetkom mesta

- § 4 upravuje nakladanie s hnutelným majetkom
- § 5 upravuje ďalšie oprávnenia mestského zastupiteľstva

Žiadne ustanovenie VZN nestanovuje povinnosť schváliť pertraktovaný právny úkon resp. zmluvu mestským zastupiteľstvom

Podľa Zásad s nakladania s finančnými prostriedkami mesta Komárno – účinné od 01.01.2020 síce v článku 17 stanovuje pravidlá uzatvárania zmlúv v osobitných prípadoch (koncesné zmluvy), avšak ani toto ustanovenie sa nevzťahuje na zmluvu o ukladaní komunálneho odpadu.

Štatút mesta zo dňa 14.03.2019

Žiadne ustanovenie neupravuje povinnosť schvaľovať takýto právny úkon resp. zmluvu

ROZHODUJÚCE TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ A INÉ

Ak zákon ani štatút výslovne nezverujú rozhodovanie o určitej otázke do právomoci žiadneho z orgánov (mestské zastupiteľstvo – primátor), tak v zmysle princípu (mestské zastupiteľstvo pozitívne vymedzená kompetencia – rozhodujú o tom, čo stanovuje zákon alebo iný právny predpis, primátor – negatívne vymedzená kompetencia – rozhoduje o všetkom, čo nie je vyhradené mestskému zastupiteľstvu), tak v takomto prípade je založená právomoc primátora.

Ak by spoločnosť REKO RECYCLING spol. s r.o. vypovedala zmluvu mestu, nakoľko tie ceny, ktoré boli podľa D 4 určené, nekryli ich terajšie náklady, v tom prípade by nastala situácia, že mesto by muselo zabezpečiť uloženie odpadu na inú skládku, pričom všetky ostatné skládky sú vzdialenejšie a uloženie zmesového komunálneho odpadu je všade za vyššie ceny ako na skládke v Iža – Bokroš.

ODPOVEDE K OTÁZKAM KLIENTA

Otázka:

1. *Patrí do pôsobnosti Mestského zastupiteľstva Komárno schválenie zmluvy (Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu) alebo jej dodatkov.*

Odpoveď:

Nie

2. *Patrí do pôsobnosti Primátora mesta Komárno schválenie zmluvy (Zmluvy o ukladaní komunálneho odpadu) alebo jej dodatkov.*

Odpoveď:

Áno

ZÁVER

Žiadny právny predpis (zákon, VZN, zásady, štatút) nezakotvujú povinnosť schvaľovať takúto zmluvu mestskému zastupiteľstvu, tým pádom na jej platnosť sa nevyžaduje súhlas / schválenie mestským zastupiteľstvom (výnimka napr. koncesné zmluvy).

Zároveň dávame do pozornosti, že Primátor mesta Komárno, najmä v záujme hospodárnosti a efektívneho využitia finančných prostriedkov mesta a zabrániť zbytočným ďalším nákladom, ako i s ohľadom na predchádzanie ohrozenia života a zdravia, a poškodenia životného prostredia, či predchádzaniu vzniku škodám, máme za to, že Primátor mesta Komárno ako štatutárny orgán mesta podľa § 13 ods. 5 z.č. 369/1990 Zb. je oprávnený podpísať dodatok č. 5 k zmluve.

**** *PODPIS (na líci podania)* *****